

AŞK KİTABI

HIZIR SERİSİ

-1-

AYŞE ACAR

otukennesriyat

YAYIN NU: 2071
EDEBÎ ESERLER: 1052

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NU: 49269

ISBN: 978-625-408-665-6

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®

İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50

Genel Müdür: Ertuğrul Alpay

Genel Yayın Yönetmeni: Göktürk Ömer Çakır

Editör: Ayşegül Karayama

Kapak Tasarımı: Pelin Şimşek

Dizgi-Tertip: Ötüken

Kapak Baskısı: Çınar Matbaacılık

Baskı: Çınar Matbaacılık ve Yayın Sanayii Ticaret Ltd Şti
Yüzyıl Mah. Matbaacılar Cad. Ata Han Nu: 34 K: 5
Bağcılar-İstanbul
Tel: (0212) 628 96 00
Sertifika Nu: 45103

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir.
Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği
akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya
tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya
edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Ayşe Acar: Felsefe lisans eğitimini İstanbul Üniversitesinde tamamladı. Kant felsefesi üzerinden yürütülen Yapay Zekâ çalışmalarını konu edindiği yüksek lisans tezini Bilgi Üniversitesi Felsefe ve Toplumsal Düşünceler bölümünde yaptı.

Anadolu’da anlatılan dinî geleneklerin sembolik hikâyelerini ve mitolojik söylenceleri, bilim kurgu ve fantastik edebiyata uyarladı. Yurt içi ve yurt dışında Anadolu tasavvuf edebiyatının modern fantastik edebiyata uyarlanması konusunda yaptığı konuşmalarla dikkat çekti. Bu konuşmalardan biri “Hızır Karakterinin Modern Edebiyata Aktarılması; Yeşil Adam” başlığıyla Oxford Üniversitesi-St. Edmund Hall’da gerçekleşti.

Yayımlanmış üç bilim kurgu romanı: *Bay Binet*, *Yeşil Adam*, *Bayan Nima (Yüzyıl Serisi)*, *Bay Binet* romanı, *Mr. Binet* adıyla İngiltere’de TP London tarafından yayımlandı. *Mr. Binet*, Türkçeden İngilizceye çevrilen ilk bilim kurgu eser olma özelliği taşımaktadır.

Alevi-Bektaşilik üzerine yayımlanmış romanları: *Kırklar Meclisi-Hünkâr Bektaş*, *Dört Kapı Hacı Bektaş Veli*, *Erik Ağacı Yunus Emre*.

Katkı sağladığı kitaplar:

Genç Bilimciler Anlatıyor: Yapay Zekâ Çalışmalarında Kant Felsefesinin Yeri.

Adalet Atlası: Adaletin Yapay Zekâyla Geleceği.

İstanbul Bilimkurgu Öyküleri: Navi Cevdet.

AŞK KİTABI ROMAN KARAKTERLERİ

Kurgu Karakterler:

Zeliha, Bektaş Dede, Elif, Çelebi, Deli Sefer, Kıymet Hanım, Kamber, Bibi, Brody, Robert.

Gerçek Őahıslardan KurgulanmıŐ Karakterler:

Fe Fatıma: Fatımatü'z-Zehra. Hasan ve Hüseyin'in annesi. Kendisini tanıtmadığı sürece tanıtılması mümkün olmayandır.

Kaygusuz Abdal: (1397? - 1444) Alanya'da yaşamış BektaŐi Şair ve filozof. Başta Mısır olmak üzere dünyanın çeşitli yerlerine seyahat etmiştir. Vahdet-i vücüd felsefesinin en baŐat temsilcilerindendir. Romanda yazarın Kaygusuz Abdal'ın dilinden söylettiğı tüm Őiirler ona ait olduğu gibi roman karakteri Kaygusuz'un sohbet esnasında yaptığı konuŐmaların büyük bir bölümü de yine tarihî Őahsiyete aittir. Kaygusuz Abdal, Alevilik-Bektaşilik gelenegiinin en büyük filozofudur. Yayımlanmış pek çok eseri bulunmaktadır.

Őeyh Bedreddin: (1359 -1417 Serez) Vahdet-i vücüd felsefesinin baŐat savunucularından, mutasavvıf, filozof ve hâkim. EĞitiminin en önemli bölümünü Kahire'de tamamlamıŐtır. Anadolu'ya döndüğünde Vahdet-i vücüd görüşlerini yaymaya baŐlamıŐtır. Börklüce Mustafa ve Torlak Kemal'i kalbine alarak Bulgaristan, Deliorman bölgesinde yaŐayan Türkmen Alevi-BektaŐilerin yanına geçer. Osmanlıya karşı isyan baŐlatılır. Büyük hâkim ve âlim Őeyh Bedreddin Serez'de idam edilir. Yayımlanmış pek çok eseri bulunmaktadır.

Mahir Dede (Mehmet Mahir Özkolaçık): (1887-1952 Malatya) Hünkâr Hacı Bektaş'ın batın kılıcı Hacım Sultan'ın torunudur. Mahir, Mahiri, Kul Mahir gibi mahlaslarla tanınan bir dede ve şairdir. Roman- da yazar Mahir Dede'nin şiirlerine yer vermiştir.

Gög Hatça: (1921-2000 Malatya) Mehmet Mahir Dede'nin kızı, Hacım Sultan'ın torunudur. Ana sultanın karakteri yazarın romanda aktardığı gibidir.

İsmail: İsmail Özmen, Mehmet Mahir Dede'nin torunu. (1942-Malatya. Ankara'da yaşamaktadır.) Hacım Sultan evladıdır. Yar- gıtay'da uzun süre hakimlik yapmış bir hukukçu olmasının yanı sıra bir şair ve filozoftur. İsmail Dede, yazdığı çok sayıda eserle Alevi Bektaşî literatürüne büyük katkılar sunmuştur.

İbov Baba (İboğ Baba): (1790?-1849 Sulucakarahöyük) Babagan Bektaşîsi. Menemenciler ailesindedir. Romanın başında onunla ilgili yazılan bizzat gerçekleşmiş bir olaydır. Yazar herhangi bir kurgu ekle- memiştir. Develerle, ineklerle semah döndüğü söylenmektedir.

Ahmed Sırrı Dede: (1895-1963 Kahire) Bektaşîliğin Mı- sır'daki son temsilcisidir. Entelektüel kişiliğinin yanı sıra çok sayıda dil biliyordu, edebiyata özel ilgisi vardı. Başta dönemin Mısır sultanı olan Kral Faruk ve Kahire'de ikamet etmekte olan Arnavut Kralı Ahmed Zogu olmak üzere dönemin tanınan pek çok ismi kendisine talip olup Bektaşîliğe intisap etmiştir. Ahmed Sırrı Dede, Kaygusuz Abdal'ın yolundan hiç ayrılmamıştır.

Karanlık Evliya: Adına Kastamonu'da türbe bulunan bir evliya- dır. Hakkında hiçbir bilgi bulunmamaktadır. Yazar, Karanlık Evliya'nın bu bilinmezliğinden yola çıkarak onu bir kurgu karaktere dönüştürmüş- tür.

Gajgaj Dede: Hacı Bektaş'la Rum'a giriş yapan dedelerden bi- ridir. Tokat merkezde türbesi bulunmaktadır. Tokat'ta bilinen ismi Gaj Gaj Dede'dir.

Baba İlyas (Baba İlyas Horasani - Baba Resul): (?-1240) Babai İs- yanlarının lideri. Amasya'nın Çat köyünde yaşamış, manevi cezbesiyle çevresinde binlerce kişi toplamış yüce bir şahsiyettir; kendisine "Resul" denilmesi bu nedenledir.

Hızır, ne kurgudur ne de gerçeklikte sabit bir kişi olarak işaret edi- lebilir. Hızır hepimizin yoldaşdır...

ÂLEM-İ AŞİKÂR

SULUCAKARAHÖYÜK

İbov Baba

Dervişler toplanıp dut ağacının dibinde oturan İbov Baba'nın yanına gittiler. İbov, karşısında Kırklar'ı görmüş gibi hemen ayağa kalktı. Konuşacak kişinin yüzünü arıyordu. Derken biri öne çıktı.

“Erenler, biz sizden başka keramet gösteren kimseye sahip değiliz. Lütfedin, Ehl-i Beyt'in postuna siz oturun.”

İbov Baba hiç ses etmedi. Dergâhtan çıkıp evine gitti. Vakit gece olunca kalbindeki sızı dilini çözdü.

“Yâ Hakk! Ben okuma yazma bilmem. Ne yapacağımı bilmiyorum. Sen en iyisi benim canımı al!”

Sabah oldu. İbov Baba'nın ölü bedenini buldular.

ELMALI TEKKE KÖYÜ

Zeliha

Kesikbaş Türbesi'ne niyaza gelen Bektaş, Turhal'da sarı benizli bir dilbere vurulup onunla evleneceğini nereden bildi? Bir tek gaiplerin âlemini değil, *aşikâr kıldık* dedikleri bu âlemi de sırlarla doldurmuşlardı. Kimin kime dönüp bakacağı sonra durup gülümseyeceği, kimlerin birbirini seveceği baştan belli değildi. Bektaş, sarı Elif'e "sen benim evvelim ve ahirimsin," deyip evlenmiş, onu gelin olarak Elmalı'nın Tekke köyüne getirmişti. Çok zaman geçmeden ahirde neler olacağından habersiz, mutluluğun bu dünyada olduğuna kanaat getiren Bektaş, ilk çocuğu Çelebi'yi kucagina almıştı. Çelebi, adı gibi bir çocuktur. Evde annesinin işlerine yardım eder, artan zamanlarında babasının tarlalarında çalışan ırgatlara evden soğuk su götürürdü. İnsanlık namına ne varsa; vicdan, olgunluk ve zarafet, Çelebi'de çocuk yaşına rağmen vücut bulmuştu. Böylesi bir evlada kardeş getirmemek ona yapılacak en büyük haksızlık olacaktı. Bektaş'ın hem hâli vakti yerindeydi hem de Elif bir değil beş çocuğa daha analık edecek kadar becerikliydi. Lakin dedik ya, bu âlem sırlarla doldurulmuştu, ne kadar deneseler de Elif bir türlü gebe kalamıyordu. İlkın ebelere danıştılar, ardından türbeleri bir bir gezdiler. Ne Elif'in koynunda sakladığı okunmuş yeşil bezler

ne de ebelerin verdiği hedikler¹ bir işe yaramıştı. Bazen “ah!” bazen dua etmişlerdi ama Çalap² onları duymamıştı. Bektaş’la Çelebi’nin duaları bitince Elif’in bir gün midesi bulanmaya başladı. Bulantılar kesilmeyince oğlana kardeş geldiğini anlayıp sevinçten şaşkına döndüler.

Sevincin korkuya dönüşmesi ise dördüncü ayda oldu. Bebek vakti zamanında canlanmış fakat gece gündüz Elif’in karnında hiç durmadan hareket ettiği için gebelik bir kâbusa dönüşmüştü. Elif, uyku uyuyamıyordu. Yeşil gözleri kan çanağına dönmüş, kasıklarında ağrılar oluşmaya başlamıştı. Bebeği atıp düşük yapacağını düşünse de ebeler ne zaman gelip rahim kapısından Elif’i yoklasalar, düşmeyeceğini söylüyorlardı. Elindeki işi gücü bırakıp evde karısının yanında olmaktan başka bir şey yapamayan Bektaş, çaresizdi. Elif durmadan ağlıyor, ara ara ya ağrıdan ya da öfkeden avazı çıktığı kadar bağırıp, karnındaki bebeği aylarca taşıyacağını düşündükçe eceli çağırıyordu. Bebeğin kordonu boynuna dolayıp öleceği yoktu. Elif ise bir dev doğuracağına kanaat getirmiş, doğacak devin yüzünü hayal dahi etmişti. Vücuda göre büyükçe bir kafaya nakşedilen o yüz, yara bere içindeydi. Kaşları kedilerin kuyruğu kadar kalın, burnunun üzerindeki kemer, gözleri kapatacak kadar iriydi. Elif bu devî doğururken muhtemelen ölecekti. Bektaş’a söylediği “İçime bu canavarı sen koydun!” lafi Bektaş’ın zihnine mih gibi saplanmıştı. Bir insandan ancak bir “insan” doğabilirdi. Bektaş’ın suyu canavar yapmaya kadir değildi. Gel gör ki *Musaf*³ ta³ “Hepinizi sudan yarattık,” kelamı vardı. Öte yandan Çalap’ın Bektaş’a verdiği suyla insan yerine canavar yapması pek mümkündü. Takdir Hakk’tan deyip gelen bebek canavar da olsa babalık

¹ Hedik: Kaynamış buğday.

² Çalap: Tanrı.

³ Musaf: Bir araya getirilip bağlanmış yazılı sayfalar. Kur’an’ın kitap hâli.

etmeli, onu orta yerde bırakmamalıydı. Fakat Elmalı'da herkes Bektaş kadar insafli değildi.

Elif'in yaşadığı gibi bir gebelik daha önce ne görülmüş ne de duyulmuştu. Bu bebek hayra alamet değildi. Ahali evlerde, sokakların ıssız köşelerinde ve mezarlıklarda bu canavar bebeğin doğacağı güne hazırlanıyordu. Kadınlar bebeğin sakallı doğup yatırlara musallat olacağı ve böylece milletin evliyalarla olan iman bağıını koparacağından emindiler. Erkekler göre bebeğin doğacağı gün ya zelzele olacak ya da tufan kopacaktı. İyi niyetli olanlar içinse kıtlık olması muhtemeldi ve bundan sebep makul olan ambarların buğdayla doldurulmasıydı. Aylar ayları kovaladı ve bebeğin doğacağı gün gelip çattı. Elif'in sesi Tekke köyünde yankılanıp tüm Elmalı'ya yayıldı. Bektaş çevrede ne kadar maharetli ebe varsa ceplerine bolca para koymuş "Elif'i ecelin elinden alın," demişti. Öyle de olmuştu. Elif, bebeği cennetinden kovarken hayat ağacına tutunup yaşadığı ıstıraptan kurtulmuştu. O, dünyaya yeniden doğmuş olmanın verdiği hazla aylardır uyuyamadığı uykunun derinliklerine dalmışken olan bitenin şaşkınlığını yaşamak da ebelere ve Bektaş'a kalmıştı. Bektaş bir taraftan kucağına verilen bebeğin yüzüne gülümsemesini seyrederken öte yandan ebelerin anlattıklarını dinliyordu; doğum hiç de zor olmamıştı. Bebek öyle bekledikleri gibi beş altı kilo değil ancak üç kiloya yakındı. Doğar doğmaz nefes almak için az ağlamış, hemen gözlerini açıp ondan sonra gülmeğe başlamıştı.

Bektaş kızının kulağına "Allah, Muhammed, Ya Ali! Ya Kevser-i Fatıma! Ya Hünkâr Hacı Bektaş!" deyip "Zeliha" ismini okurken, Elmalı'nın tufanda yok olmayacağı haberi hızlıca etrafa yayılmıştı. Zeliha'ya üç gün süt veremediler, anası uykudan bir türlü uyanamıyordu. Dördüncü gün Elif, memesine yapışan kızının nasıl olup da bir meleğe benzerken karnında canavar olduğunu anlamaya çalışıyor-

du. Ama bitmişti; Çalap'ın ona verdiği sınav tamam olmuş Elif, yüzü cennetin kalemiyle çizilmiş güzel kızı Zeliha'yı kucığına almıştı. Yedi yaşına yeni giren Çelebi, önceleri bu kız bebeğine gösterilen ilgiden hiç hazzetmemiş ama babasının "Sen artık ağabey oldun, Zeliha'nın sorumluluğunu sana veriyorum," demesiyle kardeşini sahiplenmişti. Fakat Zeliha'nın ne ağabeyini ne de anne babasını sahipleneceğini anlamak pek uzun sürmedi. Annesine meme emmek dışında yaklaşmayan kız, kucakta olmayı sevmiyor tek başına bırakıldığı divanda kendi parmaklarıyla oynayıp kendi kendine gülüyordu. "Bektaş bu çocukta bir iş var. Bebek gibi değil bu. Bebek dediğin anasının koynundan ayrılmaz. Anası ola ki divana bıraksa hemen gözleri onu arar, olmadı ağlar. Kimse duymasın ama bu kızda bir iş var!"

***

Aradan zaman geçmiş, Zeliha beş yaşına gelmiş, Elif, "Kimse duymasın," demiş olsa da Zeliha'nın hâli gizlenmemişti. Sultanların sarayında doğmuş gibi herkese bir mesafeden bakan kız bu âleme tek başına yaşamaya gelmiş gibiydi. Annesini yalnızca dünyaya gelmek için kullanmış, sonra dönüp yüzüne bakmamıştı. Babasına verdiği olası önem evde bulunan kitaplara duyduğu ilgiden kaynaklanıyordu. Abisi Çelebi'yi yanına yaklaştırmasının sebebiyse o olmadan bağ, bahçe, göl kenarında cirit atmasına izin verilmiyor olmasıydı.

***

Zeliha yedi yaşına girdiğinde bir sabah onu yatağında ateşler içinde buldular. Elif "Bu kız bu ateşe dayanamaz ölü!" diye ortalığı ayağa kaldırdı. İzin vermediği için do-

kunamadığı yavrusunu o gün kolları arasına aldı ve altı ay süren amansız hastalık boyunca kızını tek bir an olsun bırakmadı. Çalap'ın kız çocuklarıyla alıp veremediği neydi bilinmez lakin kızların hastalanıp bolca toprağa verildiği yıllardı. Elif, Çalap'ı değil kendini suçluyordu. Gebelikte karnında huzur vermeyen bebeğinin ölmesini istemiş, kızı anasının karnında bu isteği sezmiş ve dünyaya gelince de bundan sebep hem ondan hem de dünyadan yüz çevirmişti. Elif'in sarı saçları gözyaşlarıyla ıslanırken Bektaş kızını kurtarmak için çalmadık kapı bırakmamıştı. Derdinin dermanı Kaf Dağı'nın ardına atılmış, çare diye ne söylendiye se bir işe yaramamıştı. Bektaş'ın bir gün Elmalı'dan köye dönerken kumaş satan bir dükkânın önünde tezgâhta duran siyah tül den bir kumaş dikkatini çekti. Kumaştan iki arşın satın alıp eve getirdi. Önce bir kovayı suyla doldurdu sonra suya bildiği tüm duaları okuyup "Ya Hızır!" diyerek kumaştan kestiği bir parça tülü suya batırdı. Biraz bekledi, ardından ıslak tülü götürüp Zeliha'nın yüzüne örttü. Bir gün boyunca Elif, Bektaş ve Çelebi başlarını dara kaldırdılar.⁴ Dara başını kaldırdı, gaip âleminde icazet verildi. Bektaş'ın kızını ölüm döşeğinden bir tül parçasıyla çekip alması ta çevre illerden duyuldu.

Zeliha ayağa kalkmıştı. Siyah tülün yaptıklarını öğrenmiş, öğrendiği şey onu büyülemişti. O gün kendi elleriyle başına bir taç örüp tülü peçe diye ona ilıştirdi ve yüzünü örttü. Yaptığı şeye birkaç gün ses etmediler fakat Zeliha peçeyi yüzünden çıkarmayınca önce Elif, ardından Bektaş onu karşlarına alıp peçe takmanın kendi adetlerinde olmadığını anlatmaya çalıştılar. Onlar anlatırken Zeliha, Arap illerindeki kadınların çarşafı ve peçeli olduğunu öğrendi. O gün yüzündeki peçeyi çıkarmadığı gibi evde bulunduğu siyah bir kumaşı kumral saçlarının üzerine örttü ve

⁴ Dara durmak: Sorguya çekilmek. Hakk'a teslim olmak.

kimse o örtüyü bir daha çekip almayı başaramadı. Zeliha, Türkmenlerin ortasına düşen felek meleği gibiydi artık. Ateşlerin içinden sağ çıkan kızın dimağı⁵ da iyiden iyiye açılmış, babasına “Çelebi’ye verdiğin dersleri bana da ver,” demişti. Bektaş’ın hiç düşünmeden ona ders vermeyi kabul etmesinin nedeni şüphesiz ki en büyük mürşidin ilim olduğunu bilmesiydi.

Zeliha’nın yedi yaşında başlayan eğitimi on sekiz yaşına kadar sürecek, babasından ve özel hocalardan çeşitli ilimler öğrenecekti. Cebir,⁶ belagat,⁷ şiir, hikmet⁸ ilminin yanı sıra hurufat⁹ da okuyacak; elinden düşürmediği bazı kitaplar yirmili yaşlarında verdiği kavgaya neden olacaktı. O kitapları okuması daha sonra babası tarafından yasaklansa da *Fütüvvetname-i Bektaşiyye*, *Buyruk*, *Nehcü’l-Belâğa*, *Fatıma Musafı* ve *Saadete Ermişlerin Bahçesi* Zeliha’nın belleğine kazınmıştı. Başındaki siyah örtü ve peçe için “Ben hacerü’l-esvedim, Fatıma’nın yasını tutuyorum,” demeye başlayan kızını başlarda ikna etmeyi deneyen Bektaş, kendi imanına zeval geleceğini sezdiğinde kızıyla Kerbela’yı konuşmaktan vazgeçmişti. Zeliha’nın kavgası Yüce Çalap’laydı. Kim ona O’nu hatırlatmaya kalksa “Hangi Çalap bu dediğin? Fatıma’yı açıkta bir başına bırakan mı? Ha, bildim kimi dediğini! Hüseyin’i Kerbela’da yalnız bırakanı diyorsun! Su bile verdirmedi Hüseyin’ime!”

Bektaş’ın zihninde bu son cümle durmadan dönüyordu artık. İmam Hüseyin’in Kerbela’da yalnız bırakılmasına canı fena hâlde sıkılıyor, düşlerinde kendini çölde İmam’a yardım etmeye çalışırken buluyor, Çelebi’ye “Yok mu bir soğuk su, çabuk su getir,” diye bağırıp başını göğe kaldırıp

⁵ Dimağ: Bilinç.

⁶ Cebir: Matematik’in bir dalı.

⁷ Belagat: Edebiyat.

⁸ Hikmet: Felsefe.

⁹ Hurufat: Harflerle rakamların ilişkisine odaklanan ilim.

Çalap'a kızılıyordu. Bütün köyün hâli artık Bektaş'ın hâline benzemeye başlamıştı. Kim Zeliha'ya selam verse kendini Kerbela Çölü'nde Hakk ile kavga ederken buluyordu. Zeliha ne cedit Evlad-ı Resul'e dayanan Türkmenlere ne Mekke'ye ne de Medine'ye huzur veriyordu.

Bektaş artık mutluluğun bu dünyada olmadığından iyice emin olmuştu. Rüyalarında Kerbela'ya gide gele iç dünyasında bir hâller olmuş, gerçekleşmeden önce olacakları görmeye başlamıştı. Doğuştan getirdiği yarım yamalak iman, Zeliha'ya gösterdiği sabırla belli ki tamamlanmıştı. Köyden Elmalı'ya alışveriş için yola çıkmayı planlayan Kıymet Hatun'u kapısında yakalayıp "Hırsızlara dikkat et, parayı cüzdanına değil, çorabına koy," demiş, dediği birebir çıkmış, Kıymet de parasını çorabına koyduğu için hırsızları eli boş göndermişti. Bu olayın Elmalı'da yayılmasının ardından Bektaş'ın soyunun Ehl-i Beyt'e dayandığı hatırlanacak ve artık o "Bektaş Dede" diye çağırılacaktı. "Dede" diye çağrılmaktan hazzetmeyen Bektaş, sabah akşam hem Ehl-i Beyt'in hem de Çalap'ın onu affetmesini dilemeye başlamıştı. "Dede olmak kim biz kimiz! Öyle her soydan gelen kendine Dede derse bu işin sonu gelir mi? Şu rüyaları benden al ya Hakk! Bana da Zeliha'ya da hem iman hem akıl ver kurban olduğum!"

Çalap duanın bir bölümünü işitmiş, gördüğü rüyaları Bektaş Dede'nin elinden hemen alıvermişti. "Dede" sözünü milletin dilinden çekip alamayan Bektaş, Fatıma Ana'ya karşı olan mahcubiyetinden kurtulamamış, Ana'nın onu affetmesi için dünyada kalan mühletini artık zorda kalan herkese iyilik yapmakla geçirmeye karar vermişti. O kararını verince başı sıkışanların Bektaş Dede'ye gelmeye başlaması sözünün gaipten tam işitildiğine delildi. Kapısını ilk çalan kişi Deli Sefer oldu. Ocakta yakacak odununun bittiğini, ormana tek başına gitmek istemediğini söyleyen Sefer, Bektaş Dede'nin kendisiyle gelmesini istiyordu.

Bektaş hemer üzerine hırkasını giyip eline baltasını aldı. Baltayı aŐaları korkutmamak için bir yemeniye sarıp Sefer’le beraber ormanın yolunu tuttu. Deli Sefer’in baŐlatıŐı bu kapı alma işi o günden sonra hiç kesilmedi. Kapıyı alanlar arasında BaŐçavuş Muavini Hıdır, Zarife Ebe, Göğ Hata hatta Aliye beyinin oğlu Kaygusuz Abdal da vardı. Kimi ona odun taŐıtmıŐ, kimi hastalığa çare sormuş, kimi nadiren bulunan bir çiçeğin yerini sormuştu. Bektaş De- de’nin kapısını alan kimse boş dönmemiŐ yaptığı iyilikler Fatıma Ana’nın defterine yazılmıŐtı. Bektaş’ın gönlünü bulandıran tek bir derdi kalmıştı. O dert, Zeliha’ydı.

“Zeliha nerede Elif Hanım?”

“Çelebi’yle bostana gittiler bey.”

“İyi. Ben Deli Sefer’in yanına gidiyorum.”

“Ne iş yapacan Sefer’le?”

“Göğ Hata’ya mektup yazdım onu gnderecem.”

“AkŐama ne yersin?”

“Madımak kaynatırsan yeriz.”

“Kaynatırım.”

MALYA OVASI

Göğ Hatça

Yıldızların elleri Malya Ovası'na değiyordu. Göğ Hatça kendisine doğru dörtnala gelen kara atı gecenin içinden çekip aldı. Atın üzeri boştu. Rüzgâr önce Hatça'nın beyaz tülben-dini başından aldı, sonra kara atla beraber ovadan uzaklaştı. Göğ Hatça yere düşen tülben-dini alıp başına koydu. İbov Baba'yı fark etti. Kıyametin suruna üflemek istercesine öf-keliydi İbov, bağırıyordu.

“Daha ne kadar devam edecek bu ana sultan!”

“Aha bu tepedeki ay yere düşene kadar.”

“Ay yere düşer mi?”

“Bunların sayısı üç idi evvelden; ikisi düştü yere, bu da düşer, az bekle!”

Uykusundan uyanıp yattığı yerden doğrulan Göğ Hatça, gördüğü düşün ne anlama geldiğini biliyordu. İbov, Hakk'a yürümüştü. Yanında uyuyan Naile'yi başını okşayarak uyandırdı. Başu okşanan tek kişi Naile'ydi. Diğerleri; Sefa, İsmail, Makbule, Fındık, Fevzi ve Sarı analarını bakışından tanır, onunla susarak konuşurlardı. Malya Ovası'nda yeni sabaha uyanan herkes gibi onlar da yerdeki eşyalarını toplayıp atların heybesine yerleştirdiler. Ötedeki kalabalığın arasında bir hareketlilik olduğunu fark eden İsmail, anasına baktı.

“Bir haber geldi zaar.”

Göğ Hatça haklıydı. Haberi getiren kişi seğirterek ona

doğru geliyordu.

“Hatça Bacı, İbov öldü diyorlar!”

Herkes başından kayan tülbendini eliyle yerine koyan Göğ Hatça'ya bakıyordu.

“Eyi, herkes işine baksın!”

Fakat işe bakmadan önce İbov için bir dua okumak icap ederdi.

“Bildüğümüz bir duayı okusaydık keşke.”

“Ben kimsenin dilinden dua okumam! Bellemediniz mi!”

Bakışlarını bulutlara çevirip bir müddet orada gezdiren Hatça kızmıştı. Dönüp çaresizce kendine bakanları seyretti. Kızgınlığı iyice arttı.

“Sizi de bu yeryüzüne toplanıp ağlaşın diye gönderdiler ya, ben ona yanarım!”

“Gülünecek hâl var, üzülecek hâl var ama bacı.”

“He mi? Kim belletti bunu sana? İbov öldü diye oturup üzülecek miyiz şimdi! İbov ölürse ölsün, size ne! Hakk’la İbov arasındaki meseleye sizi mi şahit tutacaklar! Ölümüne üzülen imansızlar, gidin bebelerinize aş bulun. Herkes işine baksın; Hakk Hakk’lığını yapsın, adam adamlığını!”

Bu sözün üstüne kimse bir şey diyemedi. Atların sırtına binip Göğ Hatça'yı takip etmeye başladılar. Sayıları bir bölük kadardı. Ağır vergilerin altında ezilen herkes gibi onlar da Malya Ovası'na inmişlerdi. Cenk olacaktı. Kimin kimden alacağı varsa ortaya çıkacak, Yüce Divan'ın huzurunda haklar pay edilecekti. Ovaya indikleri söylenen Melik'in askerlerine paralı Frankların eşlik edeceği gibi, Baba İlyas'ın Türkmenlere baş olacağı lafı da vardı. Göğ Hatça ne olacaksa bir an önce olsun istiyordu. Kimin Muaviye'nin dölü olduğu ortadaydı. Bu dünya elbette *gör-geç* âlemiydi lakin öte yana geçmeden önce görülecek hesaplar vardı.

Atluların tepesinde iki başlı bir güvercin uçuyordu. Bu güvercinin “Hacım Sultan” olduğuna herkes adı gibi emindi. Hacım Sultan'ın soyundan gelen Göğ Hatça, tıpkı atası

gibi belinin kuşağında yatağan kılıcının yanı sıra bir de nişan olsun diye tahta kılıç gezdiriyordu. Ömrü sıkıntılarla geçmişti Hatça'nın. Üvey anasının ettiği eziyetlerden sebep bu dünyaya kız olarak gelmenin haram edilmesi gereken iş olduğunu düşünür ve çekecekleri dertleri hesaba katarak kız çocuklarına hem üzülür hem de onları sevmezdi. Naile'yi bu kızlardan ayrı tutmasının bir nedeni vardı. Naile sekiz yaşındayken suçüçeği olmuş, hastalığı ilerleyip ölüm döşegine yatmıştı. Kızın anasına o döşekten bakışı Göğ Hatça'nın ciğerine işlemiş, Naile'ye iyi bakmadığını düşünüp kendini suçlamıştı. Bektaş Dede'nin suyla ıslatıp gönderdiği okunmuş tül olmasa Naile şimdi hayatta olamazdı. Cengin ne iş getireceği, kimin ölüp kimin kalacağı belli olamazdı ama Hatça'nın niyeti; toprak kan gölüne dönmeye başladığında Naile'yi Makbule'yle eve göndermekti.

İsmail'e bir bakış atıp atını ters yöne sürmeye başlayan Göğ Hatça, başlarında ecel perçemi olan genç delikanlılara tek tek bakarak konuşmaya başladı.

“Paralı askerlerin ovaya ineceğini ben de duydum. Tütünü kesilsin¹ onların! Kesecez de! İman parayla satın alınır mı heç! Siz Şah-ı Velayet'ten başkasına diz çökmeyen Türkmen erleri, üç beş güne kalmaz bu meydanda cenk çıkar. Biz buraya elimizden alıkonan hakkımızı bebelerimiz için almaya geldik. Tepemizde uçan aha bu güvercinin yüzü suyu hürmetine diyom ki, Muaviye döllerinin başını almak için artık size destur verildi. Gayrısını onlar düşünsün!”

Gençlerin gözlerindeki parıltı Göğ Hatça'nın kalbine değiyor, cenk her an başlayacakmış gibi elini belindeki yatağan kılıcının sapından geri alamıyordu. Ellili yaşlarındaydı Hatça. Sarı saçlarının çoğu aka dönmüştü. İki kulağına değil tek kulağına küpe takardı. Ortası kırmızı yakut, kenarları beyaz inciden olan damla küpe, ona kadın olduğunu hatırlatan yegâne şeydi. Göğ Hatça ne çocuk olmuştu ne de

¹ Tütünü kesilmek: Ocağı sönmek, ölmek.

yeni yetme. Doğduğu gün dünyanın derdini sırtlamış, sert mizacı hiç değişmemişti. Ellerinde ve çenesinde mühürler vardı. “Bunlar süs değil yazgı,” diyordu.

“Çepnilerin tamamı, Avşarlar, Mursallılar, Bogomiller yolda. Yalnızca onlar mı? Muşkiler, Tabeller, Katonlar, Sıraçlar, Sarıkeçililer de geliyor. Bakalım bizimle nasıl baş edecek deyyuslar!”

Göğ Hatça'nın daha diyecekleri vardı ama sustu. Bölüğe yetişmeye çalışan bir atlıyı fark etti.

“Hele az durun bakalım, gelen var.”

Atlılar durup geleni beklediler. Sefer'di bu, Deli Sefer.

“Hayırdır Sefer? Ne oldu?”

“Nasılsın Göğ Hatça?”

“Sağlığına duacıyım, sen nasılsın?”

“Mektup getirdim sana.”

“Kimden?”

“Onu demem, sen oku.”

Göğ Hatça harfleri çatamıyordu.² Naile'yi yanına çağır-
dı. Sefer'den aldığı mektubu ona uzattı. Kâğıtta şunlar ya-
zıyordu:

Hü Dost!

Ana Sultan, sen bana “vakti gelince ben de sana Hızır gibi yetişe-
ceğim,” demiştin. O vakit geldi çattı. Ben bir tek sana güvenir, bir tek
senden çare isterim.

Aşk-ı Niyazlarımla!

Bektaş.

Göğ Hatça hiç tereddüt etmeden yanına Naile'yi ve Deli Se-
fer'i alıp Elmalı'ya doğru at koşturmaya başladı. Giderken İsmail'i bölüğün başına koydu ve “İşim bitince geri gele-
cem! Malya Ovası'nı boş bırakamam!” diye bağırdı.

---

² Çatamamak: Okuyamamak.

ELMALI

Bostan

Zeliha yüzündeki peçeyi kaldırıp armut ağacının tepesinde oturmuş ağacın dibine uzanan Çelebi'ye laf anlatıyordu.

“Hem bizim meclisimizde erkek, dişi sorulmaz diyeceler hem de erkeğe ayrı söz söyleyecekler öyle mi! Bunu ne vicdan kabul eder ne de o vicdanın sahibi. Uyan artık Çelebi, yanlışa yanlıştır!”

“Yanlıştır Zeliha, yanlıştır! Senin nazarında ne doğruysa o doğru tamam. İn aşağı, yemek vakti geldi anam bekler.”

“Beklesin anan. Varlık âleminin sırrını çözmek varken sabah akşam yemek yemekten başka bir şey yaptığınız yok. Az aç kal, ölmezsın.”

“Varlık âleminin sırrını çözmek de sana kaldı tabii. Gelenler gidenler çözemedi ama Zeliha Hanım çözecek.”

“Ben de çözemem belki ama çözülmüş gibi bir köşeye çekilip, e o zaman Çalap bilir de diyemem.”

“Kim bilecek? Çalap bilmeyecek de kim bilecek? İn aşağı delirtme beni. Eve gidiyorum ben. Canımdan bezdim artık.”

O son laftan Zeliha hiç hazzetmiyordu. Çelebi'nin diline dolayıp her fırsatta söylediği bu cümle Zeliha'nın kalbine dokunuyordu. Bir söz daha vardı, “Yusuf'un gömleğini yırtan Züleyha sensin! Öte dünyaya gittin, millet huzur bulamayınca seni yine kovdular bu âleme.” Öyle miydi